

**A STUDY OF LOCAL PLANT NAMES
IN THE NYAHKUR WAY OF LIFE**

JARIYAPORN AMATIRATNA

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF ARTS (LINGUISTICS)
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY**

Copyright by Mahidol University

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

A STUDY OF LOCAL PLANT NAMES IN THE NYAHKUR WAY OF LIFE**JARIYAPORN AMATIRATNA 5436351 LCLG/M****M.A. (LINGUISTICS)****THESIS ADVISORY COMMITTEE : MAYUREE THAWORNPAT, Ph.D,
SUWILAI PREMSRIRAT, Ph.D, ISARA CHOOSRI, Ph.D, SUNE
KAMNUANSIN, Ph.D.****ABSTRACT**

The objectives of this study were to examine the structure and meaning of local plant names, and to explore the worldview and study the indigenous Nyahkur way of life thinking through local plant names. Three hundred and five local plant names were collected from the Nyahkur in Ban Rai Moo 11 Ban Rai subdistrict, Thep Sathit district, in Chaiyapoom province. In order to explain the Nyahkur worldview, data was analyzed using the concept of ethnosemantics where data were analyzed through the semantic domain, the folk classification, and the concept of cognitive linguistics.

The findings revealed three types of local plant name structures including 189 simple words (61.90%), 112 compound words (36.72%), and four reduplicated words (1.31%). There were 29 classifications of the local plants which were discovered and named based on their taxonomy, and these plant taxonomies indicated words which could be applied on the other sub-kinds of the local plant names. These words were categorized into groups: animal names (16.22%), body part (16.22%), location (13.51%), plant names (6.76%), plant parts (12.16%), colors (12.16%), size (4.05%), objects (13.51%), and others (5.41%).

The other main findings concerning the worldview and the indigenous thinking on plant naming, were divided into two sections: 1. the worldview which involved the naming of the local plants by sight, by comparison, and by utilization, and 2. worldview of addressing the local plant names in association with the plant characteristics.

KEY WORDS : ETHNOSEMANTIC / LOCAL PLANT'S NAME / NYAHKUR

89 pages

การศึกษาชื่อพืชท้องถิ่นในวิถีชีวิตของชาวนุ้ยฮุก

A STUDY OF LOCAL PLANT NAMES IN THE NYAHKUR WAY OF LIFE

จริยาพร อมศิริตันนะ 5436356 LCLG/M

ศศ.ม. (ภาษาศาสตร์)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: มยุรี ถาวรพัฒน์, Ph.D, สุวิไล เปรมศรีรัตน์, Ph.D,
อิสระ ชูศรี, Ph.D, สุนี คำนวลศิลป์, Ph.D

บทคัดย่อ

การศึกษาชื่อพืชท้องถิ่นในวิถีชีวิตของชาวนุ้ยฮุก มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาโครงสร้างและความหมายของชื่อพืชท้องถิ่น และเพื่อศึกษาโลกทัศน์และวิถีคิดที่มีความเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของผู้อยู่อาศัยผ่านการตั้งชื่อพืชท้องถิ่นของชาติพันธุ์ผู้อยู่อาศัยในชุมชนบ้านไร่ หมู่ 11 ตำบลบ้านไร่ อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา ซึ่งชื่อพืชท้องถิ่นที่ใช้ในการศึกษานี้มีจำนวน 305 ชื่อ ศึกษาตามแนวทางอรรถศาสตร์ชาติพันธุ์ (Ethnosemantics) ประกอบด้วยการจำแนกประเภทแบบพื้นบ้าน (Folk Classification) ของพืชท้องถิ่น และการจัดหมวดหมู่ทางความหมาย (Semantic Domain) ของคำศัพท์ที่ประกอบเป็นชื่อพืชท้องถิ่น นอกจากนี้ยังใช้แนวคิดภาษาศาสตร์ปริฐาน (Cognitive linguistic) เพื่ออธิบายถึงความคิดของชาวนุ้ยฮุกที่สะท้อนผ่านการตั้งชื่อพืช

ผลการศึกษาโครงสร้างของชื่อพืชท้องถิ่นพบว่าชื่อพืชท้องถิ่นผู้อยู่อาศัยมีโครงสร้าง 3 ลักษณะ คือ คำมูล 189 คำ คิดเป็น 61.97 % คำประสม 112 คำ คิดเป็น 36.72% และคำซ้ำ 4 คำ คิดเป็น 1.31 % จากชื่อพืชท้องถิ่นจำนวน 305 ชื่อ สามารถจำแนกประเภทย่อยของพืชท้องถิ่นได้ทั้งหมด 29 ประเภท และนำเสนอด้วยแผนภูมิการจำแนกประเภทแบบพื้นบ้าน แผนภูมิแสดงชนิดย่อยนี้ยังแสดงให้เห็นถึงการใช้คำศัพท์เพื่อจำแนกประเภท ซึ่งคำศัพท์เหล่านี้จะถูกจัดเป็นหมวดหมู่ของชื่อสัตว์ 16.22%, อวัยวะในร่างกายของคนและสัตว์ 16.22%, สถานที่เกิด 13.51%, ชื่อพืช 6.76%, ส่วนของพืช 12.16%, สี 12.16%, ขนาด 4.05%, สิ่งของ 13.51% และอื่นๆ 5.41%

นอกจากนี้ยังผลการศึกษาชื่อพืชแสดงให้เห็นโลกทัศน์และวิถีคิดตามแบบของชาวนุ้ยฮุกในการตั้งชื่อพืชท้องถิ่น โดยแบ่งเป็นสองส่วน 1. โลกทัศน์ในการตั้งชื่อพืชท้องถิ่น ได้แก่ การตั้งชื่อพืชจากลักษณะที่โดดเด่น, การตั้งชื่อพืชท้องถิ่นโดยการเปรียบเทียบกับสิ่งแวดล้อมภายในชุมชน, และการตั้งชื่อตามการนำไปใช้ 2. ชาวนุ้ยฮุกมักจะเรียกส่วนของพืชร่วมกับชื่อพืช เพื่อเน้นส่วนที่ต้องการนำไปใช้งาน หรือเพื่อบ่งลักษณะเด่นของพืชชนิดนั้น

89 หน้า